

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 4.05.2026

Sayı: 6117

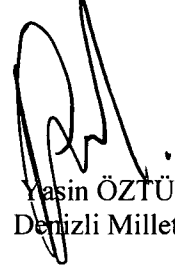

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

44256

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım Ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türkiye'de güvenilir gıdaya ulaşmak, artık sıradan bir tüketici hakkı olmaktan çıkıp neredeyse bir mücadele alanına dönüştü. Pazara çıkan, market rafına uzanan, çocuğuna bir şey yedirmeden önce etiket okuyan herkesin aklında aynı soru var: "Bu gerçekten güvenli mi?"

Gıda meselesi sadece fiyatla ilgili değil; doğrudan sağlıkla, hatta hayatla ilgili. Ama Türkiye'de tartışma çoğu zaman "ne kadar pahalı?" sorusunda kilitleniyor. Oysa asıl soru şu olmalı: "Ne yiyoruz?" Çünkü ucuz ama güvenilir olmayan gıda, aslında en pahalı olandır; bedeli sağlıkla ödenir.

Tarım üretiminde kullanılan pestisitler, denetimsiz üretim süreçleri, taklit ve tağşiş ürünler...

Bunlar artık istisna değil, giderek daha sık duyduğumuz vakalar.

Bir gün zeytinyağında hile, ertesi gün balda sahtecilik, sonra süt ürünlerinde standarda aykırılık...

Bu tablo, sistematik bir soruna işaret ediyor. Sorun tek tek üreticiler değil; yeterince caydırıcı olmayan, düzenli ve şeffaf işlemeyen bir denetim mekanizması.

Denetim var deniliyor ama etkisi tartışmalı. Çünkü sorunlar ortaya çıkıyor, haber oluyor, sonra unutuluyor. Oysa gerçek bir denetim sistemi; sadece yakalamakla değil, önlemekle ölçülür. Eğer aynı sorunlar tekrar tekrar yaşanıyorsa, orada denetim değil, denetimsizlik vardır.

Bir başka mesele şeffaflık.

Hangi firmalar hangi ihlalleri yaptı? Bu ürünler ne kadar süre piyasada kaldı? Tüketicilere açık, düzenli ve anlaşılır bir veri paylaşımı yok. İnsanlar neyi alıp almayacağını sosyal medyadan öğrenmeye çalışıyor. Bu, modern bir gıda sisteminin kabul edebileceği bir durum değil.

Tarım politikalarının genel yönü de bu sorunun bir parçası. Küçük üretici ayakta kalamaz hale gelirken, maliyet baskısı kaliteyi de aşağı çekiyor. Üretici kazanamadığında ya üretimden çekiliyor ya da daha ucuz, daha riskli yöntemlere yöneliyor. Bu da zincirin en sonunda tüketiciye "güvensiz gıda" olarak geri dönüyor.

Bir de ithalat boyutu var.

Dışarıdan gelen ürünlerin denetimi ne kadar etkin? Hangi standartlara göre kontrol ediliyor? Bu soruların net cevapları kamuoyunda yeterince karşılık bulmuyor. Oysa gıda güvenliği, sınır tanımayan bir meseledir.

Ve belki de en kritik nokta: Güven kaybı. İnsanlar artık neye güveneceğini bilmiyor. Etiketlere mi, markalara mı, denetimlere mi? Bu belirsizlik, sadece tüketici davranışını değil, toplum sağlığını doğrudan etkiliyor.

Gıda güvenliği bir tercih değil, temel bir haktır. Bu hak, ancak güçlü denetim, şeffaflık ve sürdürülebilir üretim politikalarıyla korunabilir. Aksi halde her alışveriş, bir risk hesabına dönüşür.

Bu Bağlamda;

- 1) Türkiye’de gıda denetimleri hangi sıklıkla ve hangi kriterlere göre yapılıyor?
- 2) Taklit ve tağşiş yapan firmalara verilen cezalar neden hâlâ caydırıcı değil? Aynı ihlallerin tekrar etmesi nasıl açıklanıyor?
- 3) Pestisit kalıntıları ve üretim süreçlerindeki riskler konusunda tüketici neden yeterince bilgilendirilmiyor?
- 4) İthal edilen gıda ürünlerinin denetimi ne kadar kapsamlı ve bağımsız? Bu süreçler neden şeffaf değil?
- 5) Küçük üreticiyi ayakta tutacak politikalar neden yetersiz kalıyor? Bu durumun gıda kalitesine etkisi göz önünde bulunduruluyor mu?
- 6) Tüketicinin güvenilir gıdaya kolayca ulaşabilmesi için somut, kısa vadeli hangi adımlar atılacak?
- 7) Ve en temel soru: Türkiye’de herkesin güvenilir gıdaya erişimini garanti altına alacak kapsamlı ve şeffaf bir sistem ne zaman kurulacak?

Bu soruların cevabı sadece bugünü değil, gelecekte nasıl besleneceğimizi de belirleyecek. Çünkü güvenilir gıda yoksa, sağlıklı bir toplum da yoktur.